

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА ДО МОЛОДІЖНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Inna Seredina,

Національний транспортний університет,
кафедра філософії та педагогіки;
завідувачка навчальної лабораторії
м. Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-4220-0006>
e-mail: innaseredina321@gmail.com

Анотація. Актуальність дослідження зумовлена інтенсивним розвитком вищої економічної освіти в Україні та гострим запитом суспільства й вітчизняної економіки на підготовку фахівців, готових до реалізації професійної кар'єри в умовах розвитку малого бізнесу.

Ключові слова: бакалаври з економіки, молодіжне підприємництво, підприємницька діяльність, стейкхолдери.

TRAINING OF FUTURE BACHELORS IN BUSINESS ECONOMICS FOR YOUTH ENTREPRENEURSHIP

Inna Seredina,

Head of University Laboratory of The Philosophy
and Pedagogy Department at National Transport
University, Kyiv, Ukraine

Abstract. The relevance of the study is determined by the intensive development of higher economic education in Ukraine and the urgent demand of society and the domestic economy for the training of specialists ready to implement a professional career in the conditions of the development of small business.

Keywords: bachelors in economics, youth entrepreneurship, entrepreneurial activity, stakeholders.

Важливою складовою частиною сучасного українського суспільства, носієм інтелектуального потенціалу, визначальним фактором економічного прогресу є молодь. Молодь найшвидше відгукується на нововведення, менш консервативна, тому є активним учасником молодіжного підприємництва. Освітня політика в Україні націлена на те, щоб випускники закладів освіти могли швидко адаптуватися й ефективно діяти в соціально-економічних умовах, що стрімко змінюються. Саме здобувачі освіти та молоді фахівці в умовах сьогодення мають переваги у підприємстві, оскільки мають можливість отримання спеціальних знань і навичок; можуть починати свою справу, спираючись на досвід успішних підприємців країни та свого регіону (Середина, 2019). Підвищення якості підприємницької освіти відбувається через оновлення навчальних програм, підготовку і видання сучасних, зокрема електронних підручників, а також втілення в реальність концепції відповідальності бізнесу за підготовку кадрів, саме він сприяє економічному

зростанню країни (Алексєєва та ін., 2019, 2020; Базиль та ін., 2022а, 2022b).

У сучасних умовах молодіжне підприємництво є доволі важливим елементом формування середнього класу, а тому його підтримка має стати основним завданням державної політики. Підтримка молодих людей, їхнє залучення до творчої, активної участі в житті суспільства – це інвестиції в розвиток стратегічних ресурсів держави. Сьогодні молодь зацікавлена у відкритті власного бізнесу, проте не всі на це наважуються. Молодь креативно мислить, амбітна та готова змінювати світ, ризикувати, а не тільки отримувати прибуток. Проаналізувавши багато джерел, підприємництво можна визначити як ризиковану економічну діяльність, спрямовану на систематичне отримання прибутку від виробництва та продажу товарів, надання послуг, виконання робіт.

Підтримка розвитку малого підприємництва, і безпосередньо малого бізнесу серед молоді, в умовах економічної кризи – вкрай важливий напрям державної політики. Звільнення працівників, зростання безробіття, інфляційні процеси, війна є викликом системі державного управління. За таких умов мале підприємництво зосереджується саме на створенні робочих місць та стимулюванні самостійної економічної діяльності. Держава має залучати до самостійної підприємницької діяльності вільну робочу силу. Це можливо в законодавчому аспекті шляхом законодавчого закріплення понять «молодий підприємець», «молодіжне підприємництво»; в економічному аспекті шляхом лібералізації ведення господарської діяльності, зменшення кількості обов'язкових процедур податкового та бухгалтерського обліку та спрощення правил перевірок, умов ліцензування, сертифікації та інших норм технічного регулювання; в освітньому – шляхом подолання віддаленості системи освіти від умов бізнесу в країні, організації профорієнтаційної роботи на рівні закладів освіти різного рівня, регулюванні і плануванні державного замовлення тощо.

Державна політика розвитку малого підприємництва має стати поштовхом до децентралізації та деконцентрації влади, зміщенням акцентів з національного рівня на рівень місцевого самоврядування й місцевої влади. Саме тому проголошення найважливіших пріоритетів розвитку молодіжної політики є стратегічним завданням держави. Успішна реалізація проголошених пріоритетів приведе до якісних змін в суспільстві, модернізації всіх сфер суспільного життя. У цьому процесі велику роль повинна відіграти сама молодь, адже включення молоді у процеси прийняття рішень є основною умовою розвитку інноваційного потенціалу держави.

Головним сектором інноваційної діяльності молодих підприємців в Україні є сфера соціальних та інформаційно-комунікаційних послуг. Економіка України є ринковою, тож важливого значення набуває створення сприятливих умов у суспільстві для появи широкого прошарку підприємців. Підприємницька діяльність – це, передусім, вияв людської активності. Основою активності є мотивація. Дослідження мотиваційних спонукань до підприємництва в інформаційних суспільствах свідчить, що мотиви заробити

гроші, досягти власного матеріального добробуту наявні в системі стимулів до підприємництва, але відіграють лише допоміжну роль. Українських громадян підприємництво приваблює як можливість діяти самостійно, нагода виявити себе і свої здібності, а також шлях досягнення високого рівня життя. Студентська молодь, як стверджують результати науковців, прагне самостійності, 25 % опитаних хочуть заробляти собі на життя, 21 % – отримувати високий дохід (Середіна, 2019, с. 124). В економічно розвинутих країнах молоді люди йдуть у підприємництво для власного задоволення, а в Україні, насамперед, задля досягнення високого рівня життя, поліпшення свого матеріального становища. Глобалізація сучасного життя, доступ до цифрових технологій та технологічні зміни, викликані Четвертою промисловою революцією, й війна поступово змінюють основні галузі економіки, систему освіти, соціальні стандарти життя. Україна має потенціал дати гідну відповідь на всі ці виклики: і нові, і успадковані, й виклики на шляху інтеграції до ЄС. Весь період нашої боротьби за Незалежність із втратами: людськими, виробничими, втратами ринків та традиційних партнерів, – не зруйнував економіку України. Утрачаючи частину своїх традиційних переваг, ми набуваємо нових.

Отже, молодіжне підприємництво повинно стати предметом все більшої уваги з боку всіх рівнів влади, оскільки воно сприяє формуванню середнього класу, стабілізації суспільства, забезпеченню зайнятості молоді та вирішенню соціально-економічних завдань.

Список посилань

Алексєєва, С. В., Базиль, Л. О., Байдулін, В. Б., Ваніна, Н. М., Єршова, Л. М., Закатнов, Д. О., Орлов, В. Ф., & Радкевич, О. П. (2019). Основи інноваційного підприємництва: програма навчальної дисципліни для закладів професійної (професійно-технічної) освіти. *Професійна освіта*, 2(83), 33-35.

Алексєєва, С. В., Базиль, Л. О., Гриценок, І. А., Єршова, Л. М., Закатнов Д. О., Орлов, В. Ф., & Сохацька, Г. В. (2020). *Підготовка майбутніх кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу: теорія і практика: монографія*. Житомир: «Полісся».

Базиль, Л. О., Байдулін, В. Б., Гриценок, І. А., Єршова, Л. М., Орлов, В. Ф., Савченко, М. О., & Теловата, М. Т. (2022а). *Молодіжне підприємництво в умовах воєнного стану: практичний poradnik*. Київ: Інститут професійної освіти НАПН України.

Базиль, Л. О., Байдулін, В. Б., Гриценок, І. А., Єршова, Л. М., Орлов, В. Ф., Савченко, М. О., & Теловата, М. Т. (2022b). *Підготовка майбутніх кваліфікованих робітників до молодіжного підприємництва: довідник* (Тітова О. А., Ред.). Київ: Інститут професійної освіти НАПН України.

Середіна, І. А. (2019). Академічне підприємництво в Україні. В *Матеріали XXIV Міжнародна науково-практична інтернет конференція «Зимові наукові підсумки 2019»*. м. Дніпро, (с. 66-70).

Шкурупій, О.В. (2008). *Інтелектуальний капітал в трансформаційній економіці: монографія*. Укоопспілка; КНЕУ ім. В. Гетьмана: РВВ ПУСКУ.